

Utredning 1/2013

Bostadslösa 2012

11.2.2013

Uppgifterna om bostadslösa bygger på Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARAs bostadsmarknadsenkät 2012. Sammanlagt 297 kommuner i Fastlandsfinland svarade på enkäten, och svarsprocenten var 92,8. I rapporten behandlas bostadslöshetens utveckling genom att jämföra siffrorna 15.11.2012 med motsvarande tidpunkt året innan. De tio kommuner som har flest bostadslösa och som är med i programmet för minskning av långtidsbostadslösheten (PAAVO II) granskas mer detaljerat. I bilagorna till rapporten finns kommunspecifika uppgifter om bostadslöshet i storleksordning enligt landskap.

1 BOSTADSLÖSHETEN VÄNDE UPPÅT

Enligt ARAs bostadsmarknadsenkät fanns det i slutet av 2012 sammanlagt 7 850 ensamstående bostadslösa personer och 450 bostadslösa familjer i Finland¹. Antalet ensamstående bostadslösa personer ökade med 300 från året innan (3,7 %). I Helsingfors ökade bostadslösheten med 700 personer, men i resten av landet minskade den med 400 personer.

Bostadslösheten har följts upp sedan 1987, då det fanns över 16 000 bostadslösa i Finland. I dag finns det cirka 8 000 bostadslösa liksom under de senaste tio åren (diagram 1).

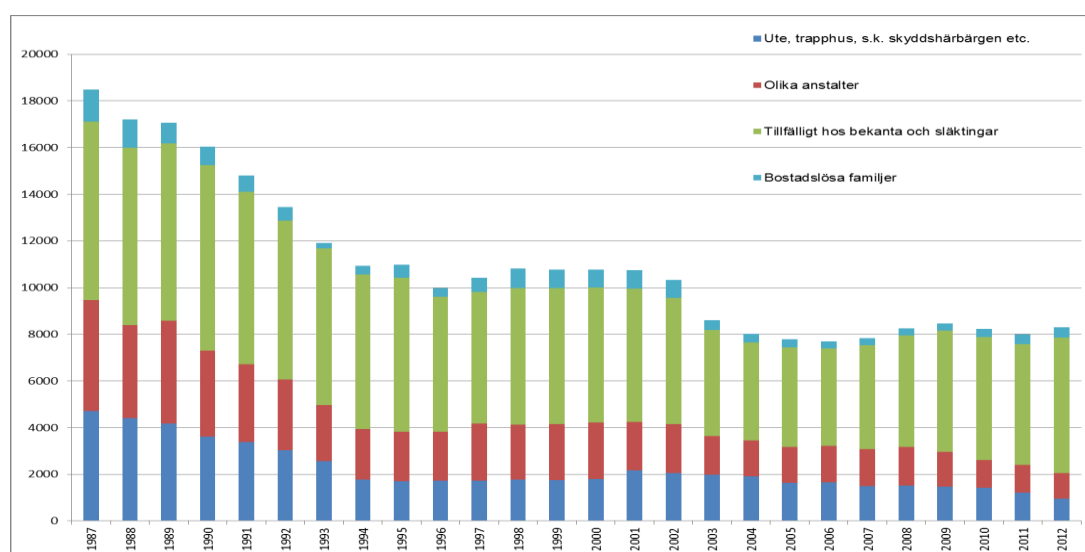

Diagram 1. Antal bostadslösa 1987–2012.

Det förekommer bostadslöshet i 157 kommuner. I de flesta kommuner fanns det mindre än tio bostadslösa, i 60 kommuner minst 10 bostadslösa och i 35 kommuner minst 20 bostadslösa.

Statistik över bostadslösheten i respektive kommun finns i bilaga 1.

2 BOSTADSLÖSHETEN KONCENTRERAS TILL HELSINGFORS

¹ Det gäller att förhålla sig försiktigt till de presenterade siffrorna, eftersom det finns skillnader i statistikföringen mellan kommunerna, och dessutom kan alla kommuner inte lämna exakta siffror om bostadslösheten. Mer uppgifter om statistiken över bostadslösheten finns i ARA:s rapport 2|2010 **Selvitys pitkäaikaisasunnottomuuden määrittelystä ja raportoinnista** (www.ara.fi/julkaisut/Raportteja-sarja).

Över hälften av de bostadslösa i Finland bor i Helsingfors. I mitten av november saknade 4 100 ensamstående personer och 300 familjer stadigvarande bostad i Helsingfors. Antalet ensamstående bostadslösa ökade med 20 % och antalet bostadslösa familjer med över 35 %. Var fjärde bostadslös i hela landet och Helsingfors är under 25 år.

Bostadslösheten minskade i Vanda, Esbo, Tammerfors, Jyväskylä, Kuopio och Lahtis. I Åbo, Uleåborg och Joensuu var bostadslösheten så gott som oförändrad. I relation till antalet invånare (per tusen invånare) fanns det mest bostadslösa i Helsingfors (6,79), Lavia (5,22), Riihimäki (2,98), Kervo (2,17), Esbo (2,16) och Vanda (2,15). Andelen bostadslösa i de tre kommunerna i huvudstadsregionen steg till 65 % av alla bostadslösa i Finland.

Mer detaljerad information om bostadslösheten i de stora städerna (Paavo II-städerna) och de åtgärder som de vidtagit finns i de stadsspecifika tabellerna i slutet av rapporten.

Tabell 1. Kommuner med störst bostadslöshet 2012.

Kommun	Bostadslösa 15.11.2012				Ändringen 2012-2011, personer			
	Ensamma			Familjer	Ensamma			Familjer
	Bostadslösa	Långtidiga*	Under 25 år		Bostadslösa	Långtidiga	Under 25 år	
Helsingfors*	4 100	1 415	1100	300	700	175	530	80
Vanda	442	125	129	56	-103	-23	29	-9
Esbo	554	247	125	33	-70	-89	9	16
Tammerfors	322	64	71	17	-29	-32	5	0
Åbo	224	149	35	0	-4	-2	7	0
Kuopio	185	44	44	1	-35	-11	-3	-1
Uleåborg	38	32	0	0	-2	1	-2	0
Jyväskylä	143	40	50	10	-39	2	-13	8
Lahtis	129	65	33	0	-51	-13	6	-20
Joensuu	101	22	33	2	1	5	7	-1
Totalt	6 238	2 203	1 620	419	368	13	575	73
Andra kommuner som har många bostadslösa								
Kervo	75	40	7	1	0	-7	6	-5
Kotka	60	35	19	0	-25	-8	2	-2
Björneborg	93	42	8	2	-4	-27	-11	0
Riihimäki	87	38	32	4	1	5	9	2
Koko maa	7 852	2 628	2 049	446	280	-102	640	45

*) Antalet långtidsbostadslösa i Helsingfors bygger på estimat och är inte en exakt siffra.

3 BOSTADSLÖSHETEN BLAND INVANDRARE OCH UNGA ÖKADE KRAFTIGT

Av tabell 2 framgår det att bostadslösheten har minskat bland alla grupper de senaste fem åren utom i gruppen *bor tillfälligt hos bekanta och släktingar* där den ökade med 1 000 personer (20 %). Läget har förvärrats av den ökande bristen på hyresbostäder i Helsingfors som gör det svårare för bland annat unga att få hyresbostad. År 2012 fanns det i hela landet över 2 000 under 25 år gamla bostadslösa. Mer än hälften av dem befann sig i Helsingfors, där antalet unga bostadslösa nästan fördubblades (93 %) från året innan.

År 2011 översteg antalet ensamstående bostadslösa invandrare för första gången 1 000 personer. År 2012 steg antalet redan till över 1 500 bostadslösa. Samtidigt ökade deras andel av de bostadslösa till närmare 20 procent. Av de bostadslösa familjerna är nästan hälften invandrarfamiljer. Den ökande invandringen belastar i synnerhet Helsingfors, där antalet bostadslösa invandrare ökade med 400 personer på ett år. Av alla bostadslösa invandrare i Finland söker tre fjärdelar bostad i Helsingfors, medan två tredjedelar av de bostadslösa familjerna gör detsamma.

Tabell 2. Antal bostadslösa per grupp 2008–2011.

	2008	2009	2010	2011	2012	årlig förändring
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	488	441	446	400	361	-9,8 %
Härbärgen eller inkvarteringsrörelser	1 028	1 021	984	821	604	-26,4 %
Olika anstalter	1 404	1 271	1 003	965	853	-11,6 %
Frigivna fångar utan bostad	240	224	187	206	234	13,6 %
Tillfälligt hos bekanta och släktingar	4 795	5 196	5 257	5 180	5 795	11,9 %
Ensamstående bostadslösa totalt	7 955	8 153	7 877	7 572	7 847	3,6 %
- kvinnor	1 494	1 588	1 383	1 578	1 893	20,0 %
- under 25 år	1 319	1 498	1 375	1 409	2 049	45,4 %
- invandrare	356	532	707	1 020	1 550	52,0 %
Bostadslösa familjer	299	324	349	423	446	5,4 %
invandrare	39	97	141	166	211	27,1 %

Bland kvinnor ökade bostadslösheten med cirka 300 personer från 2011. Bostadslösheten blir allt mer könsneutral; för första gången översteg kvinnornas andel av de bostadslösa 20 % år 2011 och i fjol steg den redan till 24,1 %.

År 2012 ordnade kommunerna bostad åt 3 300 ensamstående och 490 familjer. Mer än 1 100 av dem som fick bostad var långtidsbostadslösa.

4 LÅNGTIDSBOSTADSLÖSHETEN MINSKADE ENDAST LITE

Långtidsbostadslösheten har kartlagts med ARAs bostadsmarknadsenkät sedan början av 2008. Med långtidsbostadslös avses en person, vars bostadslöshet dragit ut på tiden eller hotar att göra det på grund av sociala orsaker eller hälsoorsaker i över ett år eller om bostadslöshet förekommit regelbundet under de senaste tre åren. Vanliga boendelösningar fungerar ofta inte för långtidsbostadslösa, utan de behöver assistans och olika slags stödtjänster för boendet.

Drygt en tredjedel av de ensamstående bostadslösa, dvs. 2 630 personer, var långtidsbostadslösa i slutet av 2012. Långtidsbostadslösheten minskade i hela landet med cirka 100 personer (3,7 %). I Helsingfors fanns det uppskattningsvis 1 415 långtidsbostadslösa i november. Antalet ökade med 175 personer men var cirka 100 personer mindre än 2008. I Esbo minskade antalet med 89 och i Tammerfors med 32 personer. Två tredjedelar av de långtidsbostadslösa finns i huvudstadsregionen.

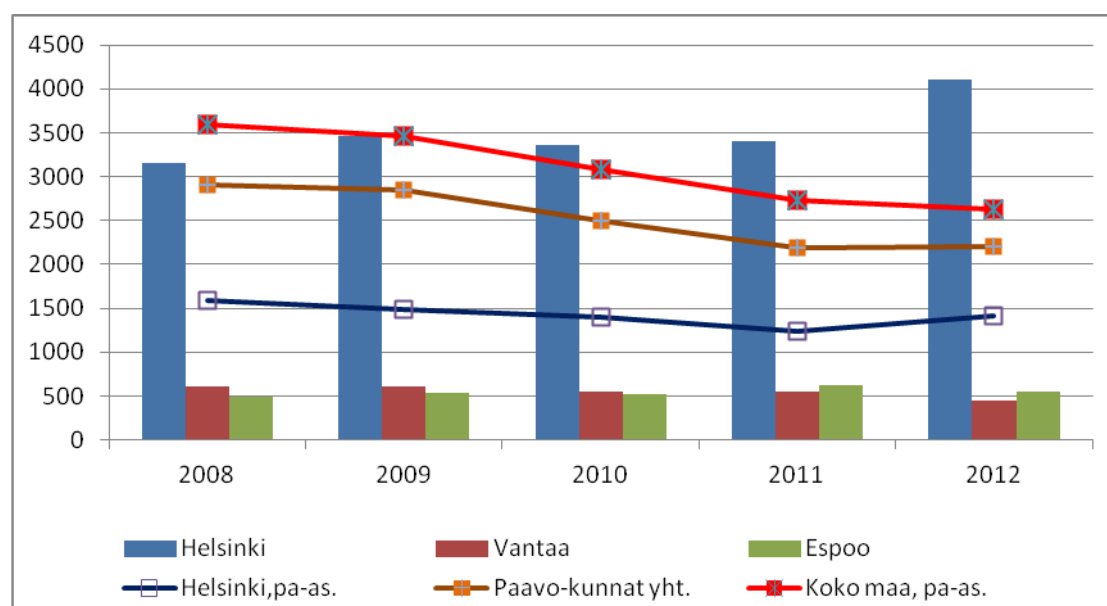

Diagram 2. Bostadslöshet och långtidsbostadslöshet 2008–2012.

5 PAAVO I – HALVERING AV LÅNGTIDSBOSTADSLÖSHETEN

Målet för programmet för minskning av långtidsbostadslösheten PAAVO I (2008–2011) var att halvera långtidsbostadslösheten mätt enligt antalet bostäder. Målet var att producera 1250 nya service- eller stödbostäder för långtidsbostadslösa. I programmet deltog **Helsingfors, Esbo, Vanda, Tammerfors, Åbo, Lahtis, Jyväskylä, Kuopio, Joensuu och Uleåborg.**

I tabell 3 visas den ARA-finansierade bostadsproduktionens andel av minskningen av långtidsbostadslösa i avsiktsförklaringsstäderna 2008–2012. Avsiktsförklaringsstäderna fick under denna period investeringsbidrag från ARA till ett belopp av cirka 64 miljoner euro² för att bygga, grundrenovera eller köpa över 1 600 bostäder. Objekt för långtidsbostadslösa kan få högst 50 procent av de godkända projektkostnaderna i form av bidrag från ARA. De kvantitativa målen vad gäller antalet bostäder överträffades under PAAVO I, men långtidsbostadslösheten halverades inte.

Tabell 3. Bostäder finansierade av ARA i avsiktsförklaringskommunerna 2008–2012*.

Kommun	nybyggen	grundrenovering/köp	totalt
Esbo	166	125	291
Helsingfors	307	433	740
Joensuu	48		48
Jyväskylä		38	38
Kuopio	65	10	75
Lahtis	71		71
Uleåborg	24		24
Tammerfors	169	49	218
Åbo	60		60
Vanda	76		76
Alla tillsammans	986	655	1641

*) Kommunerna kan även ha haft andra bostäder avsedda för att minska bostadslösheten under granskningsperioden. Förutom ARA har Penningautomatföreningen (RAY) finansierat bostadsprojekt för långtidsbostadslösa, 19 bostäder i Helsingfors och 10 i Esbo.

6 PAAVO II – ELIMINERING AV LÅNGTIDSBOSTADSLÖSHETEN

Målet för Jyrki Katainens regerings bostadspolitik är att säkerställa en regionalt och socialt balanserad bostadsmarknad, eliminera långtidsbostadslösheten och utveckla boendekvaliteten. Enligt regeringsprogrammet förlängdes programmet för minskning av långtidsbostadslösheten (PAAVO II) till 2012–2015. Avsiktsförklaringar slöts med samma städer som deltog i PAAVO I. Dessa tio städer har fortfarande flest bostadslösa enligt ARA:s bostadsmarknadsenkät med undantag för Uleåborg.

Finansieringen av de investeringar och stödtjänster som behövs för genomförandet av programmet säkerställs genom samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Penningautomatföreningen och ARA. I regeringsprogrammet säkerställs utvecklingen av specialgruppers boendeförhållanden så att investeringsbidragens andel bevaras åtminstone på den nuvarande nivån på 110 miljoner euro per år under 2012–2015. ARA reserverar högst 15 miljoner euro per år för nybyggen, anskaffning och grundrenovering av bostäder för långtidsbostadslösa. Ett insatsområde är förebyggande av bostadslöshet och marginalisering bland unga.

² Siffran innehåller bidragsandelen för bostäderna när beslut om att bevilja bidrag för ett projekt har fattats. Bidrag för andra lokaler i anslutning till bostäderna har inte räknats med. Estimat har räknats ut för projekt som reserverats eller fått delbeslut utifrån beloppet av det ansökta bidraget.

7 BOENDERÅDGIVNING ETABLERAS

Syftet med programmet för minskning av långtidsbostadslösheten är också att förebygga bostadslöshet. Boenderådgivningen har gett bra resultat i många Paavo-kommuner genom omfattande nätverkande för att förebygga olika slags boendeproblem och vräkningsprocesser. Mer information om Helsingfors boenderådgivning finns på sida 9.

Enligt statsrådets bostadspolitiska åtgärdsprogram 2012–2015 kommer boenderådgivningen att etableras och beviljas ett årligt statsanslag på 0,6 miljoner euro som finansieras via ARA. Bidrag kan sökas av kommuner, samfund och organisationer, och dess belopp kan vara högst 20 % av kostnaderna för boenderådgivningen. År 2012 understödde ARA boenderådgivning till ett belopp av cirka 400 000 euro, dvs. en tredjedel av anslaget blev oanvänt på grund av det låga antalet sökande.

8 GRANSKNING AV BOSTADSLÖSHETEN I AVSIKTSFÖRKLARINGSKOMMUNERNA

Tammerfors och Uleåborg har minskat bostadslösheten mest under den femåriga granskningsperioden. Bostadslösheten har också minskat i Vanda, Åbo och Lahtis. I Kuopio, Jyväskylä och Joensuu har bostadslösheten varit densamma, medan den stigit i Esbo. Bostadslöshetssiffrorna för Helsingfors har behandlats i tidigare avsnitt. Alla PAAVO-kommuner har lyckats minska långtidsbostadslösheten jämfört med 2008.

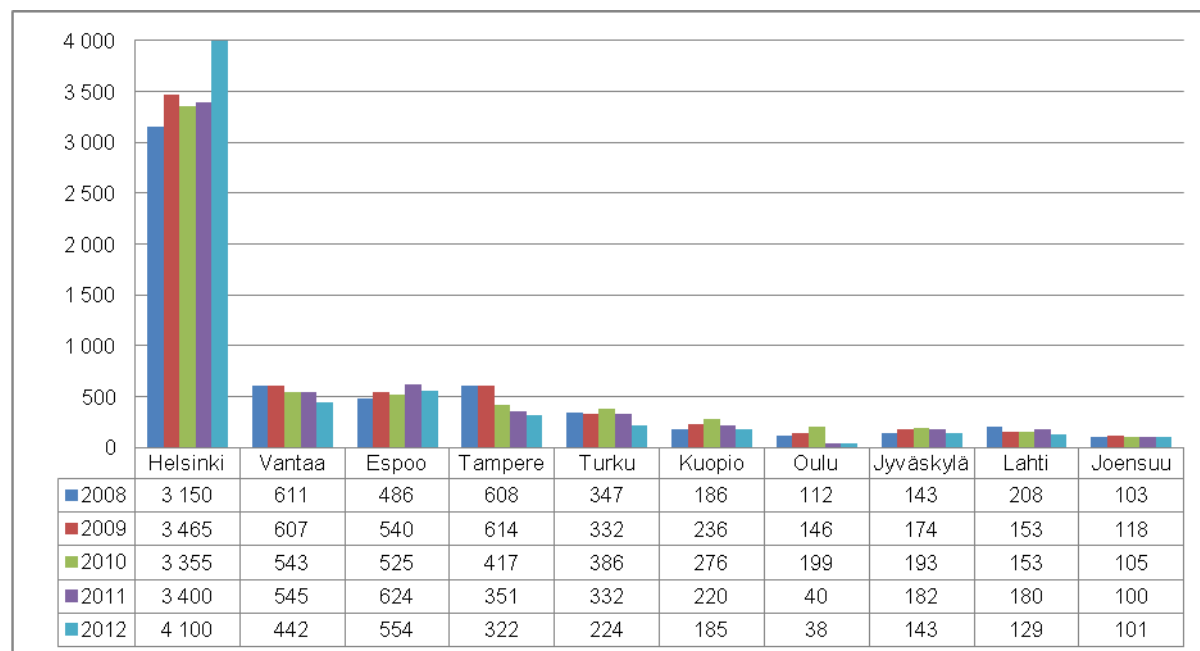

Diagram 3. Bostadslöshet i avsiktsförklaringskommunerna 2008–2012.

Härnäst granskar vi bostadslöshetsläget i respektive avsiktsförklaringskommun. Uppgifterna i tabellerna 4-13 baserar sig på genomskärningstidpunkten 15.11.2012 i bostadsmarknadsenkäten. Under tabellen nämns de åtgärder som kommunerna vidtagit för att minska bostadslösheten och orsakerna till varför bostadslösheten minskat eller ökat.

Tabell 4. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Helsingfors 2011–2012.

HELSINGFORS	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	105	80	100	75	-5	-5
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	460	230	270	110	-190	-120
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	300	200	300	200	0	0
Frigivna fångar (utan bostad)	35	30	35	30	0	0
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	2 500	700	3 395	1 000	895	300
HELSINGFORS totalt	3 400	1 240	4 100	1 415*	700	175
Bostadslösa kvinnor	850	420	1 150	480	300	60
under 25 år	570	220	1 100	280	530	60
invandrare	750	300	1 150	400	400	100
Bostadslösa familjer	220		300		80	
familjer med barn	176		243		67	
invandrarfamiljer	140		175		35	
varav med barn	160		230		70	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	906	380	979	590	73	210
familjer	292		290		-2	0
familjer med barn	320		310		-10	0

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter

*) Socialväsendets anmärkning: Det finns inga pålitliga bedömningar av antalet långtidsbostadslösa. 15.11.2012 hade Socialverket totalt 510 klienter som klassificerades som långtidsbostadslösa.

Kommunens åtgärder:

Objekt som varit förenliga med programmet för minskning av långtidsbostadslösheten har grundrenoverats under 2012: Sininauhasäätiös boendeenhet med 93 platser vid Rosavillagatan 10, Frälsningsarméns boendeenhet med 80 platser vid Alpgatan 25 och socialverkets boendeenhet med 98 bostäder som förvaltas av socialverkets boendestöd och ligger vid Gamla chaus-sén 22. I fastigheten finns också ett rehabiliteringshem för personer med psykiska problem med 16 bostäder. Antalet platser har ökat med 269 stycken sammanlagt. Även Kovaosaisten ystävät ry:s fastighet vid Kalevagatan 19 håller på att grundrenoveras och kommer att inrymma 32 bostäder. Ökningen i småbostadsbeståndet riktade till långtidsbostadslösa var 2012 totalt 75 bostäder. Kommunen har inkvarterat 590 långtidsbostadslösa sammanlagt.

Målinriktad boenderådgivning i Helsingfors

Helsingfors boenderådgivning sysslar med boendesocial verksamhet som förebygger vräkning och bostadslöshet. Boenderådgivarna arbetar i stadens fastighetsbolag som är underordnade Helsingfors Social- och hälsovårdsverk eller på ämbetsverkets lokala verksamhetsställen. Viktiga arbetsmetoder är akuta interventioner när personer hotas av bostadslöshet och omfattande, sektoröverskridande myndighetssamarbete med servicenätverket. För situationer med hyresskulder har man tagit fram gemensamma, permanenta strukturer och avtal så att situationerna inte ska leda till onödiga vräkningar. Boenderådgivningen når sina klienter runt om i Helsingfors, och befattningsbeskrivningarna har anpassats enligt behoven i olika områden. Under knappt tre år har boenderådgivningen haft totalt 14 839 klientkontakter. Sammanlagt 245 vräkningar har återkallats och 4 300 betalningsavtal om hyresskulder har ingåtts. Sammanlagt 935 personer har fått ny bostad. Dessutom uppföljs 953 klienters hyresskulder. Genom effektivt klient-samarbete och nätverkande har man kunnat påverka störningar i bostäderna och gräl mellan grannar. Boenderådgivningen innehar en viktig roll i förebyggandet av bostadslöshet och marginalisering. Den kalkylmässiga kostnadsnyttan syns som inbesparingar i krisinkvartering, fastighetsbolagens vräkningskostnader och den offentliga förvaltningen.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Trots åtgärderna som vidtagits för långtidsbostadslösa har bostadslösheten ökat i Helsingfors. I synnerhet andelen unga, kvinnor och invandrare har ökat bland de bostadslösa. Det handlar uttryckligen om tillfällig bostadslöshet, vilket bland socialväsendets klienter återspeglas i bland annat ett antal personer som tillfälligt bor hos släktingar eller bekanta. Ökningen i den tillfälliga bostadslösheten beror bland annat på bostadsmarknadsläget i Helsingfors som varit svårt en längre tid och på flyttrörelsen som ökat de senaste åren. Hyresnivån för fritt finansierade hyresbostäder är hög, och produktionen av hyresbostäder med rimlig hyra har varit för liten jämfört med efterfrågan som ökat under hela 2000-talet. Även om antalet befriade ARA-hyresbostäder ökat från fjolåret, är läget på bostadsmarknaden oförändrat eller värre till följd av den ökande efterfrågan.

Tabell 5. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Vanda 2011–2012.

VANDA	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	37	16	11	3	-26	-13
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	35	14	35	17	0	3
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	25	7	29	11	4	4
Frigivna fångar (utan bostad)	25	14	25	5	0	-9
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	423	97	342	89	-81	-8
Vanda totalt	545	148	442	125	-103	-23
Bostadslösa kvinnor	140	30	133	33	-7	3
under 25 år	100	21	129	25	29	4
invandrare	..	..	100	20		
Bostadslösa familjer	65		56			
familjer med barn	130		13			
invandrarfamiljer	..	..	10			
varav med barn	..	..	..			
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	142	50	240	88	98	38
familjer	0		14			
familjer med barn	0		15			

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Vanda social- och hälsovårdsväsen's klientuppgiftssystem och VAV:s uppgifter om bostadsansökningar. Antalet invandrare bygger på estimat.

Kommunens åtgärder:

År 2012 har VAV Asunnot Oy låtit genomföra ett projekt för långtidsbostadslösa i Bäckby, och ett annat projekt pågår i Hasselbacken.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Antalet bostadslösa har sjunkit tack vare bostadsproduktion som riktar sig till bostadslösa.

Tabell 6. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Esbo 2011–2012.

ESBO	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	37	30	26	8	-11	-22
Härbärgen, in- kvarteringsrörelser	109	53	111	51	2	-2
Boendeservice- enheter, sjukhus eller andra an- stalter	35	29	27	12	-8	-17
Frigivna fångar (utan bostad)	16	11	6	4	-10	-7
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	427	213	384	172	-43	-41
Esbo totalt	624	336	554	247	-70	-89
Bostadslösa kvinnor	120	49	130	42	10	-7
under 25 år	116	21	125	45	9	24
invandrare	167	47	210	83	43	36
Bostadslösa familjer	17		33		16	
familjer med barn	18		53		35	
invandrarfamiljer	12		23		11	
varav med barn	15		36		21	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	171	67	227	110	56	43
familjer	52		37		-15	
familjer med barn	72		60		-12	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter
befolkningsregistret (för kontroll av uppgifter)

Kommunens åtgärder:

Utbyggnad av mottagningshemmet vid Olarsbäcken, staden har köpt tjänster av aktörer som tillhandahållit objekt för specialgrupper.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Bostadslösheten och i synnerhet långtidsbostadslösheten minskade. Antalet bostadslösa minskade med 70 personer från år 2011. Långtidsbostadslösheten minskade då Helsingfors Diakonissanstalts boende-enhet Kuninkaankallio och utbyggnaden av mottagningshemmet vid Olarsbäcken som ägs av staden blev klara. S-Asunnot fick nya stödbostäder för unga i Bastvik. Bostadslösheten har ökat bland unga, invandrare och familjer.

Tabell 7. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Tammerfors 2011–2012.

TAMMERFORS	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	17	12	22	9	5	-3
Härbärgen, in- kvarteringsrörelser	23	12	23	12	0	0
Boendeservice- enheter, sjukhus eller andra an- stalter	89	35	73	21	-16	-14
Frigivna fångar (utan bostad)	19	12	28	10	9	-2
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	203	25	176	12	-27	-13
Tammerfors totalt	351	96	322	64	-29	-32
Bostadslösa kvinnor	96	26	93	10	-3	-16
under 25 år	66	10	71	4	5	-6
invandrare	30	1	26	1	-4	0
Bostadslösa familjer	17		17		0	
familjer med barn	16		18		2	
invandrarfamiljer	2		0		-2	
varav med barn	2		0		-2	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	173	27	423	52	250	25
familjer	19		18		-1	
familjer med barn	30		21		-9	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, tjänsteleverantörernas klientuppgifter

Befolkningsregistret (för kontroll av uppgifter) och andra källor: fängelseenkät

Kommunens åtgärder/orsaker till att läget blivit bättre

- De enheter som byggdes för bostadslösa under Paavo 1 har fortsatt verksamheten.
- Klientstyrenheten har lotsat bostadslösa till boendetjänster.
- Stadens hyressamfund, kundstyrningen för bostadslösa, bostadsväsendet och vuxensocialarbetet träffas regelbundet för att utbyta information samt främja och utveckla samarbetet för att minska bostadslösheten.
- 19.6.2012 bildades en samarbetsgrupp med representanter för öppna mentalvårdstjänster, A-klinikväsendet, vuxensocialarbetet, bostadsväsendet och klientstyrningsenheten. Samarbetsgruppen behandlar och sätter sig in i klientfall i boendetjänsterna, och för dessa klienter gör ett multiprofessionellt team upp individuella planer.
- Bidrag från RAY har sökts för spridda bostäder för Y-Säätiö, Kuntoutuspolku ry och Silta-Valmennusyhdistys ry.
- Projektet Etuovesta (delprojekt i Paavo 2) inleddes 1.1.2012.
- Bostadsväsendet, stadens hyressamfund och socialväsendet undertecknade 6.11.2012 gemensamma anvisningar för förebyggande av vräkning.

Tabell 8. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Åbo 2011–2012.

ÅBO	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	31	0	12	0	-19	0
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	0	0	0	0	0	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	151	151	149	149	-2	-2
Frigivna fångar (utan bostad)	1	0	1	0	0	0
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	45	0	62	0	17	0
Åbo totalt	228	151	224	149	-4	-2
Bostadslösa kvinnor	36	0	35	0	-1	0
under 25 år	28	0	35	0	7	0
invandrare	9	0	6	0	-3	0
Bostadslösa familjer	0		0		0	
familjer med barn	0		0		0	
invandrarfamiljer	0		0		0	
varav med barn	0		0		0	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	130	0	127	0	-3	0
familjer	43		25		-18	
familjer med barn	40		27		-13	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter

Kommunens åtgärder:

Programmet för minskning av långtidsbostadslösheten har gett väntade resultat i Åbo: Genom en bedömning av servicebehovet har klienter flyttat från serviceboende till lättare boendeformer. Understött boende inom missbrukarvården har anlitats allt mer. Obetalda hyror har inte varit ett hinder för att flytta klienter till understött boende inom missbrukarvården genom köpta tjänster. I sin egen verksamhet har staden gradvis minskat antalet boendeplatser inom missbrukarvården.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

På genomsärningsdagen var antalet bostadslösa lika stort som året innan. Antalet personer som bor utomhus eller på tillfälliga härbärgen har dock minskat. Samtidigt har antalet personer som bor hos släktingar eller bekanta ökat. Antalet under 25 år gamla bostadslösa var fortsatt stort, dvs. 15 % av det totala antalet bostadslösa på genomsärningsdagen. Från den privata hyresbostadsmarknaden återvänder dock antagligen en del av klienterna som bostadslösa om de inte får något stöd för sitt missbruk och sin livskontroll. De nuvarande tjänsterna motsvarar inte de ungas servicebehov, eftersom det handlar om missbrukare med många problem.

Tabell 9. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Kuopio 2011–2012.

KUOPIO	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	3	1	3	3	0	2
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	10	3	4	3	-6	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	81	20	61	13	-20	-7
Frigivna fångar (utan bostad)	12	0	3	2	-9	2
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	114	31	114	23	0	-8
Kuopio totalt	220	55	185	44	-35	-11
Bostadslösa kvinnor	44	0	29	5	-15	5
under 25 år	47	0	44	10	-3	10
invandrare	8	0	4	1	-4	1
Bostadslösa familjer	2		1		-1	
familjer med barn	0		0		0	
invandrarfamiljer	0		0		0	
varav med barn	0		0		0	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	131	14	135	37	4	23
familjer	8		0		-8	
familjer med barn	5		0		-5	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter, tjänsteleverantörernas

klientuppgifter, Befolkningsregistret (för kontroll av uppgifter),

andra källor: Skyddshärbärg/ arbetsterapeutisk förening

Kommunens åtgärder:

- Projektet Atte för att förebygga vräkning och störningar
- Rises samarbete med fångar och unga som dömts för brott
- Intensivt samarbete med boendejouren
- Y-säätiös bostäder till bostadslösa

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Det effektiva samarbetet mellan olika aktörer (hyresvärdar, tjänsteleverantörer, social- och hälsovårdsväsendet) har gett resultat.

Tabell 10. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Uleåborg 2011–2012.

ULEÅBORG	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	40	31	31	28	-9	-3
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	0	0	0	0	0	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	0	0	0	0	0	0
Frigivna fångar (utan bostad)	0	0	5	2	5	2
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	0	0	2	2	2	2
Uleåborg totalt	40	31	38	32	-2	1
Bostadslösa kvinnor	4	1	5	0	1	-1
under 25 år	2	2	0	0	-2	-2
invandrare	0	0	0	0	0	0
Bostadslösa familjer	0		0		0	
familjer med barn	0		0		0	
invandrarfamiljer	0		0		0	
varav med barn	0		0		0	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	50	50	113	0	63	-50
familjer	5		1		-4	
familjer med barn	6		2		-4	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter

Kommunens åtgärder:

Inom ramen för programmet för minskning av långtidsbostadslösheten har vi utvecklat en verksamhetsmodell genom vilken unga har fått bostäder med intensivt stöd för rehabilitering och boende.

Samma verksamhetsmodell har tillämpats på personer som ständigt söker sig till eller vistas på tillfälliga härbärgen och som i allmänhet har missbruksproblem; vi har hjälpt dem att få en bostad med intensivt stöd.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Kvantitativt är förändringarna små.

Tabell 11. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Jyväskylä 2011–2012.

JYVÄSKYLÄ	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	12	5	20	8	8	3
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	1	0	4	0	3	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	2	0	5	1	3	1
Frigivna fångar (utan bostad)	2	0	4	1	2	1
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	165	33	110	30	-55	-3
Jyväskylä totalt	182	38	143	40	-39	2
Bostadslösa kvinnor	27	5	27	3	0	-2
under 25 år	63	15	50	7	-13	-8
invandrare	5	0	14	3	9	3
Bostadslösa familjer	2		10		8	
familjer med barn	0		10		10	
invandrarfamiljer	1		0		-1	
varav med barn	1		0		-1	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	65	14	93	35	28	21
familjer	7		1		-6	
familjer med barn	11		1		-10	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter, tjänsteleverantörernas klientuppgifter.

Kommunens åtgärder:

Jyväskylä deltar i projekten PAAVO I och PAAVO II. Med hjälp av socialt disponentskap för boende har vi gjort upp en plan för förebyggande av vräkning och för samarbete i vräkningssituationer.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

Se föregående punkt.

Tabell 12. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Lahtis 2011–2012.

LAHTIS	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	16	16	16	10	0	-6
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	17	0	0	0	-17	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	23	0	25	4	2	4
Frigivna fångar (utan bostad)	0	0	0	0	0	0
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	124	62	88	51	-36	-11
Lahtis totalt	180	78	129	65	-51	-13
Bostadslösa kvinnor	27	16	16	8	-11	-8
under 25 år	27	10	33	11	6	1
invandrare	0	0	1	0	1	0
Bostadslösa familjer	20		0		-20	
familjer med barn	5		0		-5	
invandrarfamiljer	5		0		-5	
varav med barn	5		0		-5	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	70	50	72	24	2	-26
familjer	1		0		-1	
familjer med barn	1		0		-1	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Socialväsandets och tjänsteleverantörernas klientuppgifter

Kommunens åtgärder:

PAAVO II och däri genomförda stöd för boende och multiprofessionellt nätverkande. Vi har skapat nya och ändamålsenliga boendemodeller samtidigt som vi slopat gamla boendelösningar såsom internat.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

I synnerhet vad gäller minskandet av långtidsbostadslösa har vi arbetat målmedvetet sedan 2008 i enlighet med det nationella programmet för minskning av långtidsbostadslösheten. Under 2012 har vi nedlagt över 20 småhus i dåligt skick och vi har inte lyckats ersätta dem med tillräckligt många nya ändamålsenliga bostäder. Därför minskar långtidsbostadslösheten relativt långsamt. År 2013 har vi ansökt om två nya ARA-projekt för bostadslösa med totalt 52 bostäder.

Tabell 13. Jämförelseuppgifter för bostadslösheten i Joensuu 2011–2012.

JOENSUU	2011		2012		Ändring (pers.)	
	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa	Ensamstående bostadslösa	varav långtidsbostadslösa
Ute, trapphus, s.k. skyddshärbärgen etc.	0	0	10	6	10	6
Härbärgen, inkvarteringsrörelser	1	0	0	0	-1	0
Boendeserviceenheter, sjukhus eller andra anstalter	16	9	10	6	-6	-3
Frigivna fångar (utan bostad)	10	0	4	0	-6	0
Tillfälligt hos bekanta eller släktingar	73	8	77	10	4	2
Joensuu totalt	100	17	101	22	1	5
Bostadslösa kvinnor	19	2	21	2	2	0
under 25 år	26	1	33	12	7	11
invandrare	4	0	2	0	-2	0
Bostadslösa familjer	3		2		-1	
familjer med barn	5		1		-4	
invandrarfamiljer	0		1		1	
varav med barn	0		1		1	
Inkvarterade av kommunen						
ensamstående bostadslösa	103	0	103	24	0	24
familjer	33		16		-17	
familjer med barn	40		14		-26	

Källor för uppgifter om bostadslöshet:

Bostadsväsendet/hyreshusbolag, socialväsendets klientuppgifter, Befolkningsregistret (för kontroll av uppgifter)

Kommunens åtgärder:

Joensuu har deltagit i projekten Paavo I och Paavo II. I programmen för minskning av långtidsbostadslösheten har vi utformat de åtgärder genom vilka långtidsbostadslösheten minskas. Den senaste åtgärden var att vi öppnade Asumisen tukipiste (med 18 platser). Med hjälp av den här boendetjänsten kan vi svara på akuta fall av bostadslöshet samt erbjuda tillfällig inkvartering och stödtjänster för dem som har behov av dem.

Varför har bostadslösheten förbättrats/försämrats i kommunen?

I Joensuu har vi bedrivit sektoröverskridande samarbete för att minska bostadslösheten. Y-Säätiö och organisationen Sovatek deltar i samarbetet. Joensuu har också en klientstyrningsarbetsgrupp (ASO), som är ett samarbetsorgan för bostads- och socialväsendet, mentalvårdscentralen, arbets- och näringsbyrå samt stadens hyreshusbolag, Joensuun seudun nuorisasuojeluyhdistys, församlingarna, brottsförklaringsverket och fängelsestjänstemännen.